

Inkomna skrivelser från nämndens ledamöter och ersättare till Skarpnäcks stadsdelsnämnds sammanträde 2021-05-27

§ 7

Tertialrapport 1 2021 för Skarpnäcks stadsdelsnämnd

1. Särskilt uttalande- Vänsterpartiet
2. Särskilt uttalande- Socialdemokraterna

§ 9

Pulkabackar i Kärrtorp, Bagarmossen och Skarpnäck. Svar på medborgarförslag

1. Särskilt uttalande- Socialdemokraterna

§ 13

Lekvärdesfaktorer som verktyg för förskolegårdar med plats för barns lek. Svar på skrivelse från Tina Kratz m.fl. (V)

2. Förslag till beslut- Vänsterpartiet och Socialdemokraterna

§ 14

Sopsugsanläggningen i Skarpnäck. Svar på skrivelse från Karin Wallin (SD)

1. Förslag till beslut- Vänsterpartiet och Socialdemokraterna

§ 15

Boende på (o)lika villkor – merkostnader i bostad med särskild service för vuxna enligt LSS (SOU 2021:14). Svar på remiss från kommunstyrelsen

1. Särskilt uttalande- Vänsterpartiet och Socialdemokraterna

§ 21**Inkomna skrivelser**

1. Skrivelse från Vänsterpartiet och Socialdemokraterna om våld i nära relationer
2. Skrivelse från Socialdemokraterna om en kollosatsning för flera barn och unga

Skarpnäcks stadsdelsnämnd

2021-05-27

Ärende 7

Tertialrapport Tertial 1 2021
för Skarpnäcks
stadsdelsnämnd

Dnr.

Tina Kratz m.fl. (V)

Särskilt uttalande

Den rådande Corona-pandemin har haft en stor påverkan på hela samhället och inte minst inom stadsdelsnämndernas ansvarsområden. Vi börjar hoppas på en ljusning men än är inget säkert, och vilka de långvariga effekterna kommer bli är också osäkert. Vi vill inleda med ett erkännande av det mycket goda arbete som gjort trots de påfrestningar pandemin inneburit. Att det varit ett lagarbete kan man även utläsa av medarbetarenkätens resultat.

Något som pandemin har visat oss alla är behovet och vikten av en stark och hållbar offentlig sektor. Det är det offentliga som ser till att det finns allt från förstärkningsteam inom hemtjänsten som även kan ta hand om smittade brukare från de privata utförarna till förskola under sommaren för all den personal inom vården som kanske inte kommer att kunna ta ut sin semester. Och det är det offentliga som hållit uppe många privata företag för att säkerställa att pandemin inte får än större ekonomiska konsekvenser. Det finns lärdomar och utvecklingar av nya arbetssätt att ta med sig framåt, som exempelvis förstärkningsteamet och den kohortvård som framgångsrikt minskat smittspridningen inom äldreomsorgen. Samtidigt har vi även sett att det brustit i sådant som samarbetet med regionen och informationen till medborgare på olika språk.

Under pandemin har stadsdelsnämndens verksamheter påverkats mycket och många medarbetare har fått ställa om sin verksamhet flera gånger om. Att möta helt nya utmaningar varje vecka kostar på och medarbetarna har fått arbeta hårt under lång tid nu. Det är viktigt att insatser görs för att stärka verksamheterna och att arbetet med att förbättra verksamheternas arbetssituation intensifieras. Med vår budget skulle välfärden stärkas och stadsdelsnämnderna skulle få långsiktigt stabila budgetramar istället för korta satsningar på enskilda projekt. De som arbetar i välfärden ska inte behöva oroa sig för nedskärningar, för få kollegor och orimliga effektiviseringskrav – särskilt inte i det pressade läge som en pandemi innebär. De ska känna att de har förutsättningar för att göra sitt jobb på bästa sätt. Välfärdens hjältar ska uppvärderas och vi behöver satsa stora resurser för att förbättra arbetsvillkoren och arbetsmiljön. Det krävs även långsiktiga kompetensutvecklingsmedel med fokus på fortbildningsbehovet i förskola, socialtjänst, LSS och äldreomsorg.

Arbetslösheten är en av de stora utmaningarna framöver, trots detta har majoriteten ställt krav på att stadsdelsnämnden ska effektivisera sin arbetsmarknadsverksamhet och ambitionen för antalet feriejobb höjs inte. Med Vänsterpartiets politik hade staden kunnat utöka antalet feriejobb i staden med 1 000 arbetstillfällen, förstärka jobbtorgen och intensifiera arbetet med unga som varken arbetar eller studerar.

De som drabbats absolut hårdast av pandemins effekter är de kvinnor och barn som redan tidigare levit i utsatthet, inte minst de våldsutsatta. Det är därför bra att Relationsvåldscentrum Sydost äntligen har kunnat utöka bemanningen, något som vi dock gärna hade sett ske snabbare.

Vi välkomnar anställningen av två fritidslotsar, det är en nödvändig insats om än minsta möjliga. Detta behov har uppkommit på grund av majoritetens neddragningar inom området barn, kultur och fritid och det förebyggande arbetet. Det har skapat ett bristande trygghetsfrämjande arbete gentemot barn och unga, vi har under hela mandatperioden framfört vår kritik mot att stadsdelens tre parklekar inte längre bemannas med fritidsledare. Vi har även lyft behovet av fältassistenter. Båda dessa insatser hade också varit bättre än dessa fritidslotsar med ospecificerad kompetens och erfarenhet. Framför allt ser vi att det hade inneburit att vi inte hade tappat bort flera år i detta arbete som är ett viktigt komplement till det lokala områdesarbetet.

Skarpnäcks Stadsdelsnämnd

2021 - 05 - 27

§ 7 Tertialrapport 1 2021 för Skarpnäcks stadsdelsnämnd

Monica Lövström m.fl. (S)

Särskilt uttalande

Socialdemokraterna noterar att förvaltningen projicerar att göra ett överskott på 6,5 miljoner kronor för verksamhetsåret. Detta anser vi bör användas för att satsa oss ur den kris som coronapandemin på många vis inneburit. Trots regeringens ekonomiska satsningar som lyckats rädda många jobb, ser vi ändå en stigande arbetslöshet som oroar oss Socialdemokrater. Även medborgare i vår stadsdel har sannolikt drabbats ekonomiskt av pandemin och enligt tertialrapporten har i genomsnitt 445 hushåll per månad fått ekonomiskt bistånd för sin försörjning. Därtill konstaterar förvaltningen att andelen vuxna med långvarigt ekonomiskt bistånd ökar och ligger över målvärdet. Samtidigt konstaterar man att efterfrågan på offentlig skyddad anställning (OSA) och Stockholmsjobb är hög. Även intresset för feriearbete konstateras vara ovanligt stort i år.

Vi menar därför att stadsdelen borde satsa det ekonomiska överskottet till att utöka de satsningar man redan gör på ytterligare sysselsättningsåtgärder, för att minska arbetslösheten i stadsdelen, bidra till högre grad av självförsörjning och till att unga vuxna får in en fot på arbetsmarknaden via feriejobb. Detta är inte minst viktigt mot bakgrund av Statistiska centralbyråns (SCB) senaste siffror som publicerades för drygt en vecka sedan, som visar att inte sedan mätningarna började på 70-talet har fler personer i Sverige levt med låg ekonomisk standard än nu och att över hälften av alla utrikes födda barn har låg ekonomisk standard.

Med andra ord är det inte läge av den grönblå majoriteten att spara för sämre tider. De sämre tiderna är här och nu. Vii behöver se realistiskt på den situation vi befinner oss i och med alla tillgängliga resurser undvika en långtids- och massarbetslöshet som biter sig fast och istället satsa oss ur krisen om vi ska få samhället på fötter igen efter pandemin.

Socialdemokraterna noterar försämringar eller stagnering på förskoleområdet. Exempelvis vad gäller antalet barn per grupp som ligger på 16,2 barn till skillnad från i fjol då siffran låg på 15,7 barn. Mindre barngrupper är en fråga som vi Socialdemokrater drivit länge och vi oroas av att utvecklingen går åt fel håll och att det inte verkar finnas en ambition eller plan av den grönblå majoriteten för att vända utvecklingen. Detta gäller även antalet förskolebarn per anställd som ligger på 5,2 jämfört med årsmålet på 4,9. Siffran var samma förra året, vilket tyder på att inget gjorts sedan dess eller att de satsningar man genomfört varit otillräckliga. En annan

oroväckande siffra som Socialdemokraterna länge drivit är andelen legitimerade förskollärare som i år ligger på 37,9%, vilket i princip är samma som i fjol (37,8%). Vi menar att möjligheterna till att kunna läsa in en utbildning under tiden man arbetar måste vara gynnsamma, så att våra barn får en god utbildning redan tidigt i livet.

Socialdemokraterna förstår om coronapandemin har påverkat utvecklingen på förskoleområdet eller om det är så att den grönblå budgeten inte räcker till att göra mer än att möjligtvis förvalta status quo. Vi Socialdemokrater saknar dock ambitioner på området från den grönblå majoriteten som syftar till att vända utvecklingen och satsa på mindre barngrupper, fler anställda per barn och mer välutbildad personal i förskolan. De 6,5 miljoner som förvaltningen projiceras ha i överskott skulle exempelvis kunnat satsas här för att anställa fler och på så vis minska barngrupperna.

Vi välkomnar den satsning som nu görs genom ansökta medel för att anställa två fritidslotsar. Deras uppdrag kan förhoppningsvis ge en positiv effekt för att hjälpa barn och unga som står långt från idrotts- och föreningslivet att få nya kontaktytor och aktivera sig. Vi noterar dock en fortsatt avsaknad av fritidsledare i våra parklekar samt att vi fortsatt är den enda stadsdelen som inte har några uppsökande fältassistenter. Detta trots att såväl Stockholmsenkäten som Trygghetsmätningen visar siffror om behovet av flera insatser för våra barn och unga.

Det är allvarligt när unga i stadsdelen rapporterar att de upplever otrygghet i sitt bostadsområde. Ungefär var femte pojke (19 procent) i årskurs två på gymnasiet i Skarpnäck uppger att de har blivit rånade under de senaste 12 månaderna. Det är mest i hela Stockholms stad, och siffran bland unga i hela staden är 8 procent. Det enligt Stockholmsenkäten, som kartlägger levnadsvanor hos unga.

Skarpnäckslyftet räcker inte till fullt ut. Det krävs att även Skarpnäck stadsdel anställer fältassistenter som kan skapa goda kontakter med ungdomar i skolan och på deras fritid.

Det uppsökande arbetet som fältassistenter och ungdomsjouren gör är viktigt för att stärka tryggheten och förebygga missbruk och kriminalitet. Det borde vara en självklarhet att alla stadsdelar, även Skarpnäck har ett fungerande arbete med fältassistenter som bedriver socialt fältförlagt arbete. Vår bild är att detta arbete är otillräckligt och ofinansierat idag.

Nedskärningarna som den grönblå majoriteten har gjort under mandatperioden på det uppsökande arbetet för att finansiera skattesänkningar riskerar att drabba barn och unga som är i behov av stöd. Vi vill sätta stopp för nedskärningarna på det uppsökande arbetet, vi prioriterar ett tryggare Stockholm före skattesänkningar.

I redovisningen av brukarundersökning inom äldreomsorgen 2020 för Skarpnäcks stadsdel gick det att utröna såväl positiva som några mindre positiva saker. Det positiva är att vår stadsdel ligger över såväl det nationella snittet samt Stockholms län och stad i ett antal områden. Det är i sig inte förvånande, vi har en genomgående bra och kompetent äldreomsorg i vår stadsdel. Men samtidigt finns det områden där vår stadsdel ligger under samma snitt för ett antal områden och det finns några mindre positiva inslag i brukarundersökningen som t.ex. att i snitt

29% av brukarna upplever sin hälsa ganska/mycket dålig och att upp mot 56,5%, mer än varannan svarande, besväras av ensamhet.

Vad gäller Hemmet för gamla ser vi gladeligen att 94% av de svarande är nöjda med hemtjänsten de får och att 93% anser det trivsamt utomhus runt boendet. Däremot är det oroväckande att endast 33%, en tredjedel, av de svarande anser möjligheten att komma utomhus är bra. Vi konstaterar även att nöjdheten med boendet höjts markant sedan driften för Hemmet för gamla återtog i kommunal regi, något som glädjer oss och understryker det vi redan nämnt om vår kompetenta äldreomsorg i stadsdelen.

Likt förvaltningen har vi också noterat att det är lägre svarsfrekvens i vår stadsdel än stadens genomsnitt. Det är även en överväldigande majoritet av kvinnor, i genomsnitt 71,5%, som svarar på undersökningen. Här finns förbättringspotential för att generellt sett få fler av våra äldre att svara och i synnerhet få fler män att svara på undersökningen så att vi får ett så bra underlag som möjligt.

Vi noterar i Tertiärrapport 1 för 2021 att antal personal en hemtjänsttagare med minst två besök om dagen möter under en 14-dagarsperiod gått ner under 2020 vilket är ett gott tecken. Antalet ligger fortfarande 1,5 över målet om 10 personer och arbetet med att nå målsättningen måste fortsätta då endast en kommunal aktör helt når målsättningen. Då vår stadsdel, liksom hela staden, har många privata utförare i hemtjänsten äger inte förvaltningen frågan helt själv och de privata aktörerna måste även de bidra för att målsättningen ska nås.

Det höga antalet personal som brukare möter i hemtjänsten tros vara en av de anledningar som bidragit till spridningen av corona bland äldre under pandemin. Även om vår stadsdel är en av de som klarat sig lindrigast i staden så är den höga personalomsättningen något som måste lösas.

Att den kommunala äldreomsorgen snabbt ställde om och utökade bemanningen för att möta det ökade behovet under pandemin är utmärkt. Lärdomarna från pandemin torde få till följd att villkoren för de anställda förbättras, grundbemanningen ökar och det införs fasta bemanningsenheter för att äldreomsorgen ska vara trygg för de äldre och en attraktiv arbetsplats.

Arbetet mot osäkra anställningar och okvalificerad personal måste öka och resurser höjas så att personalen har möjlighet att komplettera saknad kompetens. Det krävs att politiken ger förvaltningen förutsättningar och resurser så att den kan leverera bästa möjliga äldreomsorg för samtliga äldre i Skarpnäcks stadsdel.

Skarpnäcks Stadsdelsnämnd

2021 - 05 - 27

§ 9 Pulkabackar i Kärrtorp, Bagarmossen och Skarpnäck

Monica Lövström m.fl. (S)

Särskilt uttalande

Socialdemokraterna vill tacka medborgarförslagets författare och delar deras uppfattning om att det råder viss brist på naturliga, bra och lämpliga pulkabackar i vissa delar av stadsdelsområdet. Samtidigt är vi av samma uppfattning som förvaltningen i sakfrågan om att det är väldigt dyrt och svårt att anlägga pulkabackar.

Vi anser att medborgarförslaget bör skickas vidare till våra kollegor i exploateringsnämnden och att det där tas med i åtanke när nybyggnation planeras. Det kan vara så att det ingår naturliga höjdskillnader i framtida projekt som kan tillvaratas för att nyttjas som bl.a. pulkabackar i vintertid.

Vi kanske inte enkelt kan anlägga pulkabackar här och nu men är vi kreativa så kan vi kanske baka in det i framtida projekt för att ge vår stadsdels barn och unga gedigna pulkabackar i framtiden.

Skarpnäck stadsdelsnämnd

2021-05-27

Ärende 13

Lekvärdesfaktorer som
verktyg för förskolegårdar
med plats för barns lek

Dnr.

Tina Kratz m.fl. (V)
Monica Lövström m.fl. (S)

Förslag till beslut

Att i enlighet med skrivelsen påbörja arbetet för att ta fram ett funktionsprogram som fastställer lekvärdesfaktorer utifrån aspekter som omväxlande vegetation, topografi, lekutrustning, underlagets kvalitet och närhet till bra grönområden

Att därutöver anföra

Det är positivt att vi är eniga med förvaltningen att lekvärdesfaktorer är ett bra och viktigt verktyg för att skapa goda utemiljöer för förskolans verksamhet. Det är enligt vad vi kan utläsa också något man i princip redan använder genom de funktionsprogram som Enskede-Årsta-Vantör och Skärholmen arbetat fram. Något vi även kan avläsa ur remissvaren på vår motion om förskolegårdar där flera av stadens förvaltningar stämde in i vår ambition om att skapa en för staden gemensam målbild av vilka kvalitetskrav som bör ställas på förskolegårdar. Vi är helt överens med förvaltningen om att det främst är den tilldelade tomtens brister som exempelvis för liten yta som avgör vilka möjligheter som finns att skapa en bra utemiljö. Detta är också något som vänsterpartiet återkommande lyft i de fall där friytan varit allt för snålt tilltagen.

Vänsterpartiet anser att förskolegårdarnas storlek och utformning är en grundläggande förutsättning för att förskolan ska kunna uppfylla sitt pedagogiska uppdrag enligt läroplanen. I det arbetet är riktlinjer för lekvärdesfaktorer ett värdefullt verktyg som även borde finnas i varje stadsdel i funktionsprogram som kan ta hänsyn till de lokala förutsättningarna. Med ett kommunövergripandestyrdokument skulle en likvärdighet kunna säkerställas.

Vi anser även att det behövs en plan för kompletteringar är nödvändig för att säkra en likvärdig förskolemiljö över hela staden. Då kan även aspekter som hur intensiv driften och med hur täta intervaller av utemiljön behöver upprustas för att klara av det högre slitaget som en mindre yta utsätts för. Detta kan även vara ett sätt att möta det ökade slitaget på gårdarnas som är en följd av den ökade uteverksamheten.

Skarpnäck stadsdelsnämnd

2021-05-27

Ärende 14

Sopsugsanläggningen i
Skarpnäck

Dnr.

Tina Kratz m.fl. (V)
Monica Lövström m.fl. (S)

Förslag till beslut

Att förvaltningen tar kontakt med Stockholmshem för att få deras bild av situationen alternativt skickar ärendet vidare till dess styrelse.

Att därutöver anföra

Det är sant att det i nu-läget främst är samfällighetens ansvar att ansvara för att sopsugsanläggningen åter ska kunna tas i bruk. Men staden har ett ansvar delvis genom att bostadsbolaget Stockholmshem är delägare i anläggningen och genom att en viss del av marken ägs av staden. Vi anser att det därför varit värdefullt att förvaltningen kontaktat Stockholmshem för att ta reda på deras inställning och planer för att en lösning ska komma till stånd.

Det de boende på Skarpnäcksfältet framför allt önskar är att denna orimliga situation löses och det så snart som möjligt. Och i väntan på denna lösning vill man ha information om vad som sker, hittills har det sköts under all kritik av de berörda parterna.

Skarpnäck stadsdelsnämnd

2021-05-27

Ärende 15

Boende på (o)lika villkor –
merkostnader i bostad med
särskild service för vuxna
enligt LSS

Dnr.

Tina Kratz m.fl. (V)
Monica Lövström m.fl. (S)

Särskilt uttalande

Vi välkomnar utredningen och flera av förslagen. Det är på tiden att samhället tar sig an de merkostnader för boende som personer med funktionsnedsättning har bara på grund av de har en funktionsnedsättning. Att hyreskostnader för bostäder varierar utifrån bland annat läge är förståeligt. Däremot är det ett stort problem att vissa bostäder som servicebostad enligt LSS har väldigt höga hyror på grund av faktorer som gemensamhetsytor och personalutrymmen. Faktorer som inte har något att göra med själva bostaden. Det är orättvist att människor ska drabbas av merkostnader för sitt hem, särskilt eftersom många av de boende på särskilda bostäder har begränsad ekonomi.

Hur vida Försäkringskassan ska betala samma ersättning till alla eller om ersättningarna ska baseras på varje enskild person är myndigheten bättre lämpad på att svara. Det centrala för oss är att orättvisan med merkostnader upphör, att den enskilde betalar endast hyreskostnaden för bostaden och att fler bostäder med lägre hyror byggs.

Därför är förslaget om investeringsstöd för byggande av LSS-bostäder välkommet. Dels är det bra att den enskildes hyra ligger på en rimlig kostnad och dels är det bra för att möta bristen på bostäder med särskild service enligt LSS och SoL. Stockholm har tampats med bristen i många år och fler bostäder måste tillkomma till år 2030 för att möta behoven. Bristen på lämpliga boenden gör att staden tvingas köpa platser utanför stadens regi och utanför Lagen om valfrihet (LOV). Det är negativt för stockholmare som kan tvingas lämna staden där de växt upp och för stadens ekonomi. Vår bestämda uppfattning är att ingen ska tvingas flytta från sin hemstad bara för att kommunen inte har förmått att bygga tillräckliga många bostäder.

Skrivelse om våld i nära relationer

Den senaste tidens belysning av de ödesdigra konsekvenser som mäns våld mot kvinnor kan leda till blir ännu mer angeläget mot bakgrund av den rådande pandemin. Flera undersökningar visar att kvinnors utsatthet har ökat när de vardagliga kontakterna i form av arbete, skola, föreningsliv eller träffpunkter minimerats.

Den aktuella diskussionen har kommit att fokusera på vad som ska hända när det värsta redan har hänt. Vi vill lyfta det viktiga förebyggande och stödjande arbete som stadsdelens verksamheter och inte minst socialtjänsten är en viktig del av. Det handlar både om att upptäcka de våldsutsatta och att ge stöd i form av akut skydd, stöd vid anmälan och stöd till barn som kan finnas i närmiljön.

Vi nås av signaler att även socialtjänstens medarbetare på grund av pandemin möter ännu större utmaningar i att utföra sitt viktiga arbete med att både upptäcka och stödja de kvinnor som lever utsatta för fysiskt eller psykiskt våld. Det är svårare för utsatta kvinnor att söka hjälp, samtidigt som det är svårare för socialsekreterare att hjälpa, då fysiska möten inte alltid kan genomföras. Dessutom riskerar arbetsmiljön för socialsekreterare att försämrats vid hemarbete, då det naturliga stödet från både kollegor och chefer försvinner när de svåra övervägandena och samtalen ska genomföras.

Mot bakgrund av ovanstående önskar vi att förvaltningen återkommer till nämnden med svar på följande frågor:

1. På vilket sätt har förvaltningen rustat för att möta det ökande antal våldsutsatta som utgör det mörkertal som sannolikt kommer att behöva stöd efter pandemin?
2. Hur arbetar förvaltningen med att samtliga verksamheter har uppdrag att upptäcka vuxna eller barn som kan misstänkas vara utsatta för våld?
3. Hur görs bedömningen av skyddsbehov för våldsutsatta? Hur och var görs placering i skyddat boende, på kort och lång sikt?
4. Hur arbetar förvaltningen för att under pandemin ge stöd till socialsekreterarna, då kollegor och chefer inte finns till hands som vanligt?

Skarpnäcks Stadsdelsnämnd

2021 - 05 - 27

§ 21 Inkomna skrivelser från nämndens ledamöter

Monica Lövström m.fl. (S)

En kollosatsning för flera barn och unga

Rekordmånga sökande till sommarens kollo men tyvärr även rekordmånga barn och ungdomar som inte får möjlighet att åka på efterlängtade kolloveckor på Barnens Ö i sommar. De populära kolloplatserna har inte blivit fler trots ett ökat söktryck.

Vi har många sökande från vår stadsdel, i år närmare 900, en ökning från fjolårets ca 720, samtidigt som bara ca 300 barn och ungdomar får åka iväg i år eftersom upphandlingen av kollogårdar inte räcker till.

Just i år när många ungdomar återigen ska spendera ett långt sommarlov i stadsdelen med pandemins alla begränsningar i vardagen och online-undervisning som skapat än större press och stress.

Just i år då ett par veckor med bad, lek och nya vänner i skärgården är som mest efterlängtad, då bli det nej, ingen tilldelad plats. Socialdemokraterna anser att delar av årets projicerade överskott i budget skulle kunna användas för att ge fler barn och unga plats på kollo i sommar.

Mot bakgrund av ovanstående önskar vi att förvaltningen återkommer till nämnden med svar på följande frågor:

1. Hur ser förvaltningen på tillgången till kolloplatser?
2. Hur ser förvaltningen på tillgången till kolloplatser för tonåringar?